



Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ
28 Гж бр. 3859/17
08.11.2017. године
Н и ш

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, у већу састављеном од судије Марине Ђукић, председника већа и судија Невене Благојевић и Зорице Стошић, чланова већа, у правној ствари тужиле Ј. Р. из ..., чији је пуномоћник Синиша Цветковић, адвокат из Врања, против туженог ЈП „Путеви Србије“ из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиле изјављеној против пресуде Основног суда у Врању П бр. 4633/15 од 27.03.2017. године, у седници већа одржаној дана 08.11.2017. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Врању П бр. 4633/15 од 27.03.2017. године у ставу другом изреке и у том делу предмет враћа првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П бр. 4633/15 од 27.03.2017. године, ставом првим изреке, обавзан је тужени да тужилци исплати на име изгубљене добити на катастарској парцели број ... уписане у лист непокретности број ... КО ..., површине 679 м², по култури њива треће класе, за три године због немогућности производње кукуруза са међукултуром пасуљ, као и за две године у производњи кромпира укупан износ од 101.578,40 динара и изгубљену добит за воћну врсту орах износ од 27.000,00 динара, све са законском затезном каматом почев од 28.12.2016. године, до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилце којим је тражила да суд обавезе туженог да јој исплати тржишну вредност катастарске парцеле број ... уписане у лист непокретности број ..., површине 679 м², по култури њива треће класе, у износу од 501.102,00 динара са законском затезном каматом почев од 10.02.2017. године па до коначне исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужилци на име трошкова парничног поступка плати износ од 132.100,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде па до коначне исплате.

Против наведене пресуде, тужилца је благовремено изјавила жалбу, побијајући је у ставу другом изреке, из свих законом предвиђених разлога, са предлогом да другостепени суд ожалбену пресуду преиначи у побијаном делу тако што ће усвојити

тужбени захтев и обавезати туженог на накнаду трошкова другостепеног поступка.

Тужени није поднео одговор на жалбу.

Испитујући побијану пресуду на основу чл. 386. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ бр. 72/11, 49/13, 74/13 и 55/14), Апелациони суд у Нишу је нашао:

Жалба тужиље је основана.

Ожалбена пресуда, у побијаном делу, не садржи битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, о којима другостепени суд води рачуна по службеној дужности. Међутим, због погрешне примене материјалног права, чињенично стање остало погрешно и непотпуно утврђено што је законски разлога за укидање пресуде.

Према чињеничном стању на коме је одлука заснована, тужиља је власник кп. бр. ..., ... и ..., све уписане у лн. бр. ... КО У корист туженог извршена је експропријација кп. бр. ... и ... Кп. бр. ... није експроприсана и иста се налази на локацији између трасе старог регионалног пута и нове трасе аутопута, ограђена је банкинама и металним заштитним оградама због чега је онемогућен приступ парцели како пешице, тако и пољопривредним машинама. До 2011. године тужиља је предметну парцелу редовно обрађивала и са ње убирала плодове. Туженом се обрађала захтевом за експропријацију предметне парцеле, али је добила негативан одговор. Вештак геодетске струке је у свом налазу и мишљењу од 09.06.2016. године навео да према фактичком стању на терену, предметна парцела нема никакав прилазни пут за излазак на регионални пут Врање-Врањска Бања, постојећу трасу пута Прешево- Ниш, као и пољским путевима, пошто се налази између постојеће трасе пута Прешево – Ниш и трасе коридора 10 који је изграђен. Вештак пољопривредне струке је у свом налазу и мишљењу утврдила да изгубљена добит тужиље за пет пољопривредних година за културе кукуруз са споредном културом пасуљем три године и кромпиром две године укупно износи 101.578,40 динара. Изгубљена добит за воћну врсту орах износи 27.000,00 динара. Тржишна вредност парцеле процењена је на 336.784,00 динара. У свом допунском налазу од 10.02.2017. године вештак је утврдио тржишну цену парцеле на износ од 501.102,00 динара.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је одбио тужбени захтев тужиље којим је тражила да суд обавезе туженог да јој исплати тржишну вредност предметне парцеле, из разлога што би супротном одлуком фактички обавезао туженог или на експропријацију или куповину парцеле, па како нема законска овлашћења за овакву одлуку, одлучио је као у ставу другом изреке.

По становишту Апелационог суда за сада се овакво правно схватање првостепеног суда не може прихватити као правилно.

Право на имовину правних субјеката, као једно од основних људских права гарантовано је највишим међународним (одредбом чл. 1. Протокола број 1 уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода¹⁰) и домаћим (одредбом чл. 58. Устава РС) правним актима.

Одредбом чл. 58. ст. 1. Устава РС прописано је да се јемчи мирно уживање својине и других имовинских права стечених на основу закона. Чл. 3. ст. 1. Закона о основама својинскоправних односа прописано је да власник има право да своју ствар држи, да је користи и да њоме располаже, у границама одређеним законом, док је ст. 2. наведеног члана прописано да је свако дужан да се уздржава од повреде права својине другог лица.

Тужила је у тужби навела да је приступ парцели кп. бр. ... потпуно онемогућен, да је тужени у парцелу тужиље пропустио и изводима на путу увео сву атмосферску воду која се акумулира на новом аутопуту, да се вода слива и са старог регионалног пута, на који начин је предметна парцела постала неупотребљива за намену којој служи, због чега тужбом, потражује накнаду штете по основу одузетог земљишта, као и по основу немогућности обрађивања и коришћења ове парцеле. Поднеском од 22.02.2017. године тужила је прецизирала тужбени захтев, па је поред захтева за исплатом на име изгубљене добити, од туженог тражила и исплату тржишне вредности кп. бр.

По налажењу Апелационог суда, у конкретном случају ради се о имовинско-правном спору, односно о накнади штете због немогућности коришћења предметне парцеле. За основаност захтева тужиље за накнаду вредности парцеле није од одлучног значаја правни основ на који се тужила позива, већ чињенице да ли је тужила радњама туженог спречена у коришћењу своје парцеле.

Према одредби чл. 192. ст. 4. ЗПП суд поступа по тужби и када тужилац није навео правни основ захтева, а ако је тужилац навео правни основ, суд није везан за њега. О захтеву тужбе суд одлучује на основу изведених доказа и утврђених чињеница на којима је тај захтев заснован, а које су битне за доношење одлуке, подводећи те чињенице под одговарајућу норму материјалног права. Погрешно означавање правног основа није разлог за одбијање тужбеног захтева, ако из утврђених чињеница произилази основаност тог захтева по неком другом правном основу. Зато за основаност захтева тужиље за накнаду вредности неекспроприсане парцеле није од одлучног значаја правни основ на који се тужила позива, већ чињенице да је тужила потпуно онемогућена да користи спорну парцелу.

Стога ће првостепени суд у поновном поступку потпуно и правилно утврдити чињенично стање, пре свега да ли је радњама туженог тужила трајно спречена у коришћењу предметне парцеле и у ком обиму. Када потпуно и правилно утврди чињенично стање на исто ће правилно применити материјално право и поново одлучити о тужбеном захтеву тужиље водећи рачуна и о осталим жалбеним наводима, а за своју одлуку даће јасне и ваљане разлоге. Осим тога, првостепени суд ће имати у виду да је у изреци пресуде спорна парцела грешком означена као кп. бр. ..., док се тужбени захтев односи на кп. бр. ..., те ће у поновном поступку одлучити о захтеву тужиље за исплату накнаде за фактички заузету парцелу ... у КО

Користећи се овлашћењима из 392. ст. 2. ЗПП одлучено је као у диспозитиву овог решења.

АПЕЛАЦИОНИ СУД У НИШУ, дана 08.11.2017. године, 28 Гж бр. 3859/17

**Председник већа– судија,
Марина Ђукић, с.р.**

**Тачност преписа потврђује:
Управитељ судске писарнице**